7/5817

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

13 Mayıs 2005

6798

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00.00/
KONU :

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Niğde Milletvekili Orhan ERASLAN tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına tevcih edilen 7/5817 esas sayılı **yazılı soru önergesinde** yer alan hususlara ilişkin Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri (TEKEL) Genel Müdürlüğünce sorulara verilen cevaplar aşağıda sunulmuştur:

Özelleştirilmesi düşünülen TEKEL'e ait Tuz İşletmelerinde çalışan işçiler ciddi sıkıntılar içerisindedirler.

SORU 1- Özelleştirilme yapılacağı gerekçesi ile halen işçilerin toplu sözleşmelerinin yapılmadığını biliyor musunuz? Toplu sözleşme yapılacak mıdır? Ne zaman yapılması düşünülmektedir?

CEVAP 1- TEKEL'e bağlı, Tuz İşletmelerinin, özelleştirileceği gerekçesiyle, işçilerin toplu iş sözleşmelerinin yapılmadığı iddiası gerçeği yansıtmamaktadır.

Bir işyerinde toplu iş sözleşmesinin akdedilmesi, 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilebilmektedir. Anılan Yasanın 17/1 maddesi uyarınca, yetki belgesini alan işçi sendikası, belgeyi aldığı tarihten itibaren 15 gün içinde karşı tarafı toplu görüşmeye çağırır ve görüşmeler başlar.

01.03.2003-28.02.2005 tarihleri arası yürürlük süreli toplu iş sözleşmesi 28.02.2005 tarihinde sona ermiştir. Maden İşkoluna dahil işyerlerini kapsayan yeni dönem toplu iş sözleşmesini akdetmeye yetkili olduğuna dair "yetki belgesi"ni 04.04.2005 tarihinde alan Türkiye Maden İşçileri Sendikası, 08.04.2005 tarihinde toplu görüşme için çağrıda bulunmuş ve 03.05.2005 tarihinde toplu iş sözleşmeleri müzakereleri başlamıştır.

Sözleşmenin akdedileceği tarihin önceden bilinmesi mümkün bulunmamaktadır. Bu konuda yasal süreç uygulanmakta, anlaşma sağlanamazsa grev veya lokavt da ilan edilmektedir. TEKEL'e ait işyerlerinde geçmiş yıllarda bu süreç 6 aya kadar sürmüştür. Anlaşmazlıkla sonuçlanan Toplu İş Sözleşmesi dönemi olmamıştır.

SORU 2- TEKEL'e ait Tuz İşletmelerinde çalışan işçiler 11 ay çalışıp, 1 ay boyunca izin yapmadıklarına rağmen, halen kampanya işçisi statüsünde bulunmaktadırlar. Bu işçilerin kadroları verilecek midir? Ne zaman verilmesi düşünülmektedir?

./..

7/5817

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00.00/
KONU :

CEVAP 2- Mevsim ve kampanya işçisinin tanımına İş Kanununda yer verilmemiştir. Ancak doktrinde, mevsim ve kampanya işçisi, yılın belli bir döneminde faaliyeti artan veya belli bir dönemde birkaç ay çalıştırılan işyerlerinde yapılan iş olarak tanımlanmaktadır. Buna göre, mevsimlik işlerde, işyeri bütün bir yıl faaliyette bulunabileceği gibi, iş hacminin belirli dönemlerde artması ya da azalması söz konusu olabilmektedir. Bu tür işlerde hiç bir zaman kesintisiz çalışma söz konusu olmamaktadır. Tuzlalarda üretim dönemi öncesi hazırlıkların yapılması ve üretimin gerçekleştirilmesi dönemine münhasır belirli süreli iş sözleşmesiyle en fazla 11 ay süreyle mevsim kampanya işçisi adı altında işçi çalıştırılmaktadır.

Tuzlalarımızda hava ve iklim koşulları, tuzun oluşması gibi sebeplere bağlı olarak tuz üretimi yılın belirli dönemlerinde gerçekleştirilebilmektedir.

Bir tam yıl çalışmanın söz konusu olmadığı tuzlalarda, süresi belirsiz iş sözleşmesi akdedilerek (işçilerin kadroya alınması), gerekleriyle bağdaşmayacağı gibi, işçi yönünden de haksız bir kazanç oluşturacaktır. Tuzlalarda, işin gereği olarak yılın belirli bir dönemine münhasır olmak şartıyla çalıştırılabilecek işçilerin, süresi belirsiz iş sözleşmesi yapılmak suretiyle kadrolu çalıştırılmaları bu aşamada mümkün bulunmamaktadır.

SORU 3- Bu işletmelerde çalışan personele şimdiye kadar ödenmesi gereken ikramiyeler de ödenmemiştir. İkramiyelerin miktarı da, ne zaman ödeneceği de belli değildir? İkramiyelerin ne zaman ve ne miktarda ödenmesi düşünülmektedir?

CEVAP 3- Süresi sona eren Toplu İş Sözleşmelerinin yenisi bağıtlanıncaya kadar, işverenin işçilere ikramiye verme zorunluluğu bulunmamaktadır. Şirket, iyi niyet kuralları çerçevesinde, işçilere ikramiye ödenmesi yönünde Yönetim Kuruluna öneride bulunulmuştur. Bu yönde alınacak karar çerçevesinde işlem tesis edilecektir.

SORU 4- Bu işletmelerin özelleştirilmesi durumunda burada çalışanların durumu ne olacaktır?

CEVAP 4- Tuzlaların özelleştirilmesi durumunda işyerlerinde çalışan işçilerin iş sözleşmeleri bildirimli olarak (kıdem tazminatları ile bildirim sürelerine ait ücretleri peşin ödenmek suretiyle) feshedilecektir. Bu durumda; özel sektör işvereni, çalıştırmak isteği işçileri ayrı işyerinde istihdam edebileceği gibi, ihtiyaç fazlası gördükleriyle iş sözleşmelerini yenilemeyebilecektir. Bu durumda olanlar (iş sözleşmeleri yenilenmeyenler) emekliliğe hak kazanmamış olmaları koşuluyla ve talepleri halinde 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesi Hakkında Kanunun geçici 18 inci maddesi uyarınca 657 sayılı Kanunun 4/c maddesi hükümleri gereği Kamu Kurum ve Kuruluşlarında geçici personel statüsünde istihdam edilebileceklerdir.

./..

7/5817

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00.00/
KONU :

-3-

SORU 5- 2004-2005 işsizlikle mücadele yılı ilan etmiştiniz. Özelleştirmeler sebebiyle istihdam daralması olmayacak mıdır?

CEVAP 5- Emekliye ayrılan personel dışında kalan işçilere özel sektörde veya kamu kurum ve kuruluşlarında istihdamlarına devam olunabileceğinden, istihdam daralmasının olmayacağı düşünülmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini takdir ve tensiplerinize arz ederim.

Kemal UNAKITAN
Maliye Bakanı